

Otevřený dialog jako přístup podporující zotavení (inspirace, zkušenosti)

Lenka Turková, Ryszard Spychalski

www.zahrada2000.cz

[//www.facebook.com/zahrada2000.cz/](https://www.facebook.com/zahrada2000.cz/)

Základní principy-účinné faktory práce v Zahradě 2000. Proč OD?

- Není důležité jen to, co děláme, **ale jak to děláme** (jak oživovat vnitřní síly lidí k zotavení)
- Vytváření **bezpečného prostoru** (transparentní přístup, srozumitelné pravidla, otevřená komunikace)
- **Bezpodmínečné přijetí**
- Respekt a **jednání z pozice rovnosti** (Klient je pro nás partner. Věříme, že on sám je největším odborníkem na svůj život)
- **Zkompetentňování** (postupný růst kompetencí klienta)
Vytváříme prostor, ve kterém se pak lépe objevují řešení
- **Důvěra** (v proces zotavení, v klienta)

Otevřený dialog

- Vznikl jako jedna z inovací léčby schizofrenie ve finském Západním Laponsku (80 léta). J.Seikkula a jeho kolegové si všímali, jak se mění celý léčebný proces, pokud se ho aktivně účastní rodina/síť.
 - Hlavní platformou pro terapeutickou interakci je síťové setkání
- 1. Je komplexním způsobem organizace péče o duševní zdraví,** využitelný především ve všech případech tzv. závažného duševního onemocnění (SMI) včetně prevence těchto onemocnění pomocí časných intervencí.
 - 2. Je dialogickou praxí, specifickou formou terapeutické konverzace** v rámci síťových setkání. Otevřený Dialog je integrační metoda, do které mohou být jiné terapeutické formy (Ziedonis, Fulwiler, Tonelli, 2014; Ziedonis et al, 2005; Ziedonis 2004) přidávány a přizpůsobeny potřebám dané osoby a rodiny jako součást vyvíjející se a flexibilní „léčebné sítě“.
 - 3. OD je ale také filozofií, přístupem k životu.**

Otevřený dialog – různé kontexty

- Dnes je ve světě uplatňován v mnoha **různých kontextech** (nejen) péče o duševní zdraví.
- OD prošel různými **inovacemi**, např. ve Velké Británii se posledních několik let v rámci státního systému zdravotní péče rozvíjí se systematickým **zapojením peer pracovníků**.
- Přístup je velmi **otevřený** vůči jiným postupům (Recovery model, koncept všímavosti, anticipační dialog aj.)
- V českém kontextu by se Otevřený dialog mohl stát jedním z **nástrojů při realizaci reformy** psychiatrické péče (CDZ).
- Jde o přístup velmi dobře podložený výzkumem (evidence-based)

DŮLEŽITÉ
HODNOTY
OTEVŘENÉHO
DIALOGU

OTEVŘENOST

AUTENTICITA

ZAMĚŘENÍ NA
PŘÍTOMNÝ OKAMŽIK

BEZPODMÍNEČNÁ
LÁSKA

TRANSPARENTNOST

DŮLEŽITÉ
PRINCIPY
OTEVŘENÉHO
DIALOGU

OKAMŽITÁ POMOC

ZAPOJENÍ SOCIÁLNÍ SÍŤ

FLEXIBILITA A MOBILITA

ODPOVĚDNOST

PSYCHOLOGICKÁ KONTINUITA

TOLERANCE NEJISTOTY

DIALOGIČNOST A POLYFONIE

REFLEKTOVÁNÍ

Princip dialogičnosti a polyfonie

I když projev klienta působí nekonzistentně, po čase se často ukáže, že mluvil o reálných událostech ze svého života (pro které neexistují jiné výrazy než halucinace a představy) – jde často o něco děsivého a ohrožujícího, co nebyl schopen vyjádřit slovy a zpracovat než vypukla krize a co vedlo k jeho izolaci.

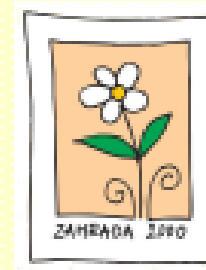
Jakmile **lze tuto realitu sdílet**, vést skutečný DIALOG, **kdy každý hlas může zaznít**, objeví se nové možnosti. V tomto procesu (jehož součástí jsou všichni přítomní) dochází také k **silné emocionální výměně**. Přítomní se zde společně snaží nalézt způsob, jak porozumět prožitkům člověka označeného za nemocného. Rodina není vnímána ani jako příčina psychózy, ani jako předmět léčby, ale jako „kompetentní nebo potenciálně kompetentní partner v procesu uzdravení” (Gleeson, Jackson, Stavely, & Burnett, 1999, s. 390). Cílem je tedy předejít odcizení a obnovit vztahy v rodinách a blízké síti. **Je podporována a rozvíjena schopnost vidět, slyšet a tolerovat různé perspektivy.**

Mýty o Otevřeném dialogu?

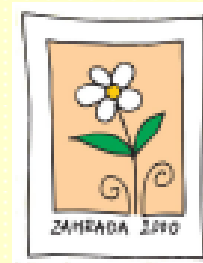
- „OD znamená léčbu bez léků“
- „OD je nebezpečná metoda, pracovat v akutním stavu se sítí klienta není možné“
- „OD je pouze pasivní naslouchání“
- „Síťové setkání vyřeší všechno“ a
- „když realizujeme síťové setkání, není potřeba dělat nic jiného“
- OD? To děláme vlastně všichni, stačí jen otevřená komunikace 😊

Co nám zatím Otevřený dialog v Zahradě 2000 přinesl

- Pozitivní zpětné vazby od klientů
- Důslednější aplikace paradigmatu v širokém týmu – nejsme odborníky na to jak klient má žít, nevyužíváme „pozici moci“, důslednější transparentnost - nehovořit o klientech bez nich
- Díky výcviku v OD lepší schopnost naslouchat sobě, svým vnitřním hlasům v průběhu práce s klientem
- Zlepšení komunikace v týmu, posílení otevřené a transparentní komunikace,
- Změna pohledu na supervizní práci a nové možnosti intervizí, v duchu OD, zavádění principů OD do řízení organizace
- Vzdělávání a přenos principů OD i do osobního života

OD jako inspirace – začít může každý

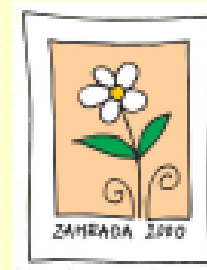

- Opravdu druhým nasloucháme
- Učíme se slyšet a tolerovat jednotlivé perspektivy
- Vyhýbáme se obviňování, posuzování a expertnímu interpretování
- Zachováváme vnímavost k pozitivnímu
- Jsme transparentní
- Akceptujeme, že klient je největší expert na svůj život
- Klienta respektujeme a usilujeme o to, aby to i cítil a vnímal (připojený)
- Trénujeme vnitřní klid, který pokud je autentický, může napomoci klientům překlenout období neklidu a úzkosti
- Trénujeme toleranci nejistoty

Zahrada 2000 - VÝCVIK V OD

- Jednoletý základní výcvik v OD - 2018 – právě probíhá v Jeseníku (Mark Steven Hopfenbeck, Ryszard Spychalski, Lenka Turková)
- **2019 plánovaný jednoletý výcvik v OD, zahájení únor – březen 2019** v Jeseníku (Mark Steven Hopfenbeck, Ryszard Spychalski, Lenka Turková)
- Informace a přihlášky k výcviku :
<http://www.zahrada2000.cz/o-nas/7-otevreny-dialog-v-praxi.html>

Děkujeme za pozornost!

www.zahrada2000.cz

www.zahrada2000.cz

Oficiální webové stránky

www.destigma.cz

Webík o předsudcích kolem duševního onemocnění

Dále nás najdete na:

<https://www.facebook.com/zahrada2000.cz/>

<https://plus.google.com/+Zahrada2000Cz>

<https://www.fler.cz/zahrada-2000>